

Sygn. akt XXIV C 758/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XXIV Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Tyszka

Protokolant: protokolant sądowy Beata Klimek

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2014 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa M. S. i R. S.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W.

z udziałem interwenientów ubocznych P. R. (1) i G. S.

o uchylenie uchwały

1. oddala powództwo;

2. zasądza od M. S. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. 98,50 zł (dziewięćdziesiąt osiem złotych i pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

3. zasądza od R. S. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. 98,50 zł (dziewięćdziesiąt osiem złotych i pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XXIV C 758/13

UZASADNIENIE

Pozwem z 24 lipca 2013 r. - skierowanym przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. - M. S. i R. S. wniosły o uchylenie, ewentualnie stwierdzenie nieważności, uchwały nr 3 zebrania przedstawicieli członków pozwanej z 15 czerwca 2013 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) za okres 1.01.2012 – 31.12.2012 r. oraz zasądzenie od pozwanej spółdzielni na ich rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu żądania powódki wskazały, że 15 czerwca 2013 r. zebranie przedstawicieli członków SM (...) przegłosowało uchwałę nr 3 zatwierdzającą sprawozdanie z działalności zarządu spółdzielni za okres 1.01.2012 r. – 31.12.2012 r. Powódki podniosły, że uchwały podejmowane przez zebranie przedstawicieli powinny zapadać po uzyskaniu akceptacji zebrań grup członkowskich, zgodnie z art. 59 ustawy Prawo spółdzielcze, tymczasem na zebraniach grup członkowskich, poprzedzających zebranie przedstawicieli z 15 czerwca 2013 r., nie przedstawiono uczestnikom sprawozdania zarządu. Powódki wskazały przy tym, że sprawozdanie to zostało przygotowane i podpisane dopiero 27 maja 2013 r., po odbyciu wszystkich zebrań grup członkowskich spółdzielni oraz podkreśliły, że członkowie spółdzielni nie mogli się zapoznać z istotnymi sprawami związanymi z działalnością spółdzielni. Powódki wywodziły, że uchybienie, jakim jest nieprzygotowanie sprawozdania z działalności zarządu na zebranie grup członkowskich, jest przesłanką zaskarżenia uchwały nr 3 z 15 czerwca 2013 r. w trybie art. 42 § 3 Prawa spółdzielczego, a jednocześnie stanowi naruszenie art. 59 § 2 pkt 3 Prawa spółdzielczego (pozew - k. 2-4).

W odpowiedzi na pozew Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w W. (SM (...)) wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko strona pozwana podała, że treść sprawozdania została przygotowana i uzgodniona przez zarząd na początku maja 2013 r., sprawozdanie to nie zostało podpisane ze względu na badanie sprawozdania finansowego spółdzielni za 2012 r. przez biegłego rewidenta, wyniki badania biegły przedstawił 27 maja 2012 r. i w tym samym dniu zarząd przyjął sprawozdanie z działalności zarządu jako ostateczne. Pozwana zaznaczyła, że pomiędzy treścią sprawozdania wstępnego ustalonego na początku maja 2013 r., a ostatecznego nie zachodziły żadne istotne różnice. Ponadto pozwana zaznaczyła, że sprawozdanie z działalności zarządu było prezentowane na grupach członkowskich w formie prezentacji multimedialnej, członkowie zarządu szczegółowo omawiali to sprawozdanie i udzielali odpowiedzi na pytania uczestników (odpowiedź na pozew - k. 55-58).

Pismem z 18 listopada 2013 r. interwencję uboczną po stronie powodowej zgłosili P. R. (1) oraz G. S., wnosząc o uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz interwenientów ubocznych kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zajętego stanowiska interwenienci uboczni wskazali, że zaskarżona uchwała została podjęta z naruszeniem art. 59 § 2 pkt 3 Prawa spółdzielczego oraz § 80 ust. 1 pkt 2 i 3 statutu spółdzielni (interwencja uboczna - k. 194-195).

Na rozprawie 15 października 2014 r. strona powodowa oraz interwenienci podtrzymali zajmowane dotychczas stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W okresie od 14 do 23 maja 2013 r. odbyły się zebrania sześciu grup członkowskich Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W.. W zawiadomieniach o zwołaniu grup członkowskich podane zostało, że porządkiem obrad zostanie objęte m. in. sprawozdanie zarządu spółdzielni z działalności za rok 2012 – dyskusja (zawiadomienia o zwołaniu zebrań grup członkowskich - k. 377-382; protokoły z zebrań grup członkowskich - k. 90-150).

W trakcie zebrań wszystkich grup członkowskich zarząd nie dysponował jeszcze sprawozdaniem w formie podpisanego dokumentu, z uwagi na badanie sprawozdania finansowego spółdzielni przez biegłego rewidenta. Zarząd dysponował danymi dotyczącymi większości obszarów działalności spółdzielni, z wyjątkiem działu księgowości. Dane te zostały przedstawione na zebraniach grup członkowskich w formie prezentacji multimedialnej zatytułowanej „sprawozdanie zarządu Spółdzielni (...) M. za 2012 rok”, w której zaprezentowane zostały kwestie dotyczące: zatrudnienia w 2012 roku, spraw sądowych, windykacji należności, zadłużeń, przekształceń własnościowych, spraw związanych z członkostwem, gospodarki funduszem remontowym, priorytetów zarządu. Dane zawarte w tej prezentacji zostały następnie zawarte i rozszerzone w przyjętym przez zarząd sprawozdaniu. Prezentacja multimedialna nie została przedstawiona na zebraniu 6. grupy członkowskiej z powodów technicznych. Oprócz prezentacji multimedialnej, zebrania wszystkich grup członkowskich, w tym szóstej, obejmowały dyskusję nad planowaną zawartością sprawozdania zarządu, omówiona została bieżąca sytuację spółdzielni, głos zabierali uczestnicy poszczególnych zebrań grup członkowskich, członkowie zarządu udzielali odpowiedzi na zadawane pytania. Na zebraniu 6. grupy członkowskiej, na której nie przedstawiono prezentacji multimedialnej, prezes zarządu omówił sprawy zatrudnienia w spółdzielni, omówił kwestię spraw sądowych toczących się z udziałem spółdzielni, a także ugód sądowych i pozasądowych, sprawę terenów należących do spółdzielni, działalności organów statutowych i sprawy członkowsko – mieszkaniowe, następnie zaś zainteresowani spółdzielcy zadawali pytania, na które odpowiedzi udzielali członkowie zarządu (wydruk prezentacji multimedialnej - k. 151-167; protokoły z zebrań grup członkowskich - k. 90-150; zeznania L. K. - k. 246-250; zeznania A. O. - k. 250-252; zeznania F. R. - k. 424-427; zeznania M. W. - k. 442-445; częściowo zeznania B. C. - k. 420-422; częściowo zeznania R. K. - k. 422-424; częściowo zeznania G. T. - k. 445-446; częściowo zeznania powódki M. S. - k. 449-450; częściowo zeznania powódki R. S. - k. 450-451; częściowo zeznania interwenienta P. R. (1) - k. 451-452; częściowo zeznania interwenientki - G. S. - k. 452).

Biegły rewident zakończył badanie sprawozdania finansowego 27 maja 2013 r. W tym samym dniu zarząd SM (...) sporządził oraz zatwierdził ostateczny tekst sprawozdania finansowego oraz sprawozdania zarządu spółdzielni za rok 2012 (uchwała zarządu nr 52A/2013 z 27 maja 2013 r. - k. 169; sprawozdanie zarządu - k. 5-42; opinia biegłego rewidenta - k. 168).

W dniu 15 czerwca 2013 r. odbyło się zebranie przedstawicieli Spółdzielni Mieszkaniowej (...), w trakcie którego podjęto uchwałę nr 3 o zatwierdzeniu sprawozdania z działalności zarządu SM (...) w roku 2012 (protokół zebrania przedstawicieli - k. 77-89).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie w/w dokumentów, których prawdziwości ani autentyczności nie kwestionowały strony niniejszego postępowania. Sąd również nie dostrzegł powodów dla których należałoby im odmówić wiarygodności czy mocy dowodowej.

Odnosząc się do dowodu w postaci wydruku prezentacji zaznaczyć należy, że Sąd przyjął, iż na zebraniach grup członkowskich przedstawione były prezentacje multimedialne o treści takiej jak zawarta w wydruku. Przesłuchani w niniejszej sprawie świadkowie, w tym P. R. (2) oraz A. O. rozpoznali okazany im wydruk prezentacji i potwierdzili, że takie prezentacje pokazano na zebraniach grup członkowskich pozwanej spółdzielni.

Podstawą ustaleń faktycznych Sąd uczył także zeznania świadka L. K., oceniając je jako logiczne, wewnętrznie spójne oraz korespondujące z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w toku postępowania. W zakresie, w jakim L. K. zeznawała, że na zebraniach grup członkowskich nie było sprawozdania z działalności zarządu, lecz przedstawiona została prezentacja multimedialna, jej zeznania znajdują potwierdzenie w zeznaniach wszystkich przesłuchanych w sprawie świadków a także powódek oraz interwenientów ubocznych. Ponadto okoliczność tą potwierdza również dowód z dokumentu w postaci sprawozdania, a także uchwały zarządu w sprawie przyjęcia ostatecznego tekstu sprawozdania, z którego wynika, że sprawozdanie zostało ostatecznie sporządzone i przyjęte przez zarząd 27 maja 2013 r., a zatem po odbyciu wszystkich zebrań grup członkowskich, z których ostatnie miało miejsce 23 maja 2013 r. Zeznania, w których L. K. podała, że w trakcie zebrań grup członkowskich przeprowadzana była dyskusja, zadawane były pytania przez uczestników, w tym dotyczące finansów spółdzielni oraz udzielane były odpowiedzi przez członków zarządu, omawiane były m.in. przekształcenia własnościowe, znalazły poparcie w treści protokołów z zebrań grup członkowskich. Okoliczności te potwierdzają również zeznania świadków A. O. oraz M. W..

Walor wiarygodności należało przyznać także zeznaniom A. O.. Jej zeznania, w których podała, że z wyjątkiem 6. grupy członkowskiej na zebraniach przedstawiane były prezentacje multimedialne znajdują poparcie w zeznaniach przesłuchanych w niniejszej sprawie osób oraz w dowodach z dokumentów w postaci protokołów z zebrań grup członkowskich. Dodatkowo w zakresie, w jakim podała ona, że w prezentacji przedstawione zostały tabele zawierające dane, w tym dotyczące spółdzielni, jej zeznania korespondują z treścią wydruku prezentacji multimedialnej złożonej przez stronę pozwaną do akt sprawy. A. O. zeznała również, że informacje zawarte w prezentacji były następnie omawiane, na niektórych grupach po około dwie godziny, były zadawane pytania i udzielane odpowiedzi, co koresponduje z zeznaniami L. K. oraz M. W., który również podał, że prezentacje były wnikliwie omawiane. Natomiast w części, w której A. O. podała, że dane przedstawione na zebraniach grup członkowskich zostały następnie zawarte w sprawozdaniu z działalności zarządu oraz że informacje zawarte w sprawozdaniu były opracowane wcześniej, przed datą podpisania tego dokumentu, jej zeznania korespondują z zeznaniami P. R. (2), potwierdzającymi te okoliczności. Ponadto zauważyć należy, że A. O. była obecna na zebraniach wszystkich grup członkowskich, zatem posiadała bezpośrednią wiedzę na temat ich przebiegu.

W ocenie Sądu na uznanie za wiarygodne zasługiwały także zeznania P. R. (2). Zeznania, w których podał on, że na zebraniu 6. grupy członkowskiej nie została przedstawiona prezentacja multimedialna, znalazły potwierdzenie w zeznaniach przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków, w tym A. O. oraz M. W.. Świadek ten potrafił opisać przebieg zebrań grup członkowskich, wskazując, że w ich trakcie została przedstawiona prezentacja multimedialna, następnie zadawane były pytania, co znajdowało odzwierciedlenie w protokołach z przebiegu tych zebrań. Świadek podał, że poruszane były kwestie funduszu remontowego, sytuacji finansowej spółdzielni, przy czym na każdym z

zebrań grup członkowskich bardziej szczegółowo omawiane były kwestie dotyczące danej grupy. Zaznaczyć ponadto należy, że P. R. (2) był w stanie szczegółowo opisać sposób zbierania danych do przedmiotowej prezentacji, wskazywał, że dane te przygotowywały wszystkie komórki organizacyjne spółdzielni, które następnie były łącznie opracowywane i przekazywane zarządowi. W okresie kiedy odbywały się zebrania grup członkowskich zarząd dysponował danymi z poszczególnych działów, na podstawie tych danych opracowana została prezentacja multimedialna. W prezentacji nie było uwzględnionych danych z działu księgowości, gdyż były one przedmiotem badania biegłego rewidenta. Świadek zeznał również, że ostateczne sprawozdanie zostało uzupełnione jedynie o informacje z działu księgowości, pozostałe dane z prezentacji nie zmieniły się. Zaznaczyć należy, że powyższe okoliczności są spójne z zeznaniami A. O.. Również relacja P. R. (2), że prezentacja znajdująca się w aktach sprawy, była przedstawiana na zebraniach grup członkowskich oraz że tematyka z prezentacji została zawarta w sprawozdaniu, lecz w innej formie, korelowały z zeznaniami A. O.. Zaznaczyć przy tym należy, że P. R. (2) był obecny na wszystkich grupach członkowskich, posiadał zatem bezpośrednią wiedzę o ich przebiegu.

Jako w pełni wiarygodne źródło dowodowe Sąd ocenił również zeznania M. W.. W szczególności zaznaczyć należy, że jego zeznania dotyczące przebiegu zebrań grup członkowskich pozwanej spółdzielni, w tym sposobu omówienia sprawozdania zarządu, przedstawienia go w formie prezentacji oraz zadawania pytań, znajdują potwierdzenie w uznanych przez Sąd za wiarygodne zeznaniach omówionych powyżej świadków oraz protokołach z przebiegu tych zebrań.

Z zeznań wszystkich przedstawionych powyżej świadków wynika jeden spójny obraz przebiegu zebrań grup członkowskich SM (...). Świadkowie ci zgodnie wskazali bowiem, że zarząd w trakcie tych zebrań nie dysponował sprawozdaniem z działalności w postaci dokumentu, sprawozdanie te zostało jednak przedstawione w formie prezentacji multimedialnej, następnie obrady obejmowały dyskusję i zadawanie pytań. Świadkowie ci przyznali jednocześnie, że na zebraniu 6. grupy członkowskiej z powodów technicznych nie została przedstawiona prezentacja multimedialna.

W ocenie Sądu jako w zasadniczej części wiarygodne ocenić należało również zeznania świadków I. C. oraz R. K.. W części w jakiej świadkowi ci przyznali, że na zebraniach przedstawiona została prezentacja, zadawane były pytania, ich zeznania korespondują bowiem z zeznaniami omówionych powyżej świadków oraz protokołami z przebiegu zgromadzeń grup członkowskich. Jako niewiarygodne ocenić natomiast należało zeznania I. C., w których wskazała ona, że na zebraniu jej grupy członkowskiej podano jedynie informacje dotyczące windykacji i ilości spraw sądowych, nie poruszono natomiast tematu funduszu remontowego oraz finansów dotyczących poszczególnych nieruchomości. Zeznania te są bowiem sprzeczne z treścią znajdujących się w aktach prezentacji, którą F. R. oraz A. O. wskazali jako tą, która była wyświetlana na zebraniach grup członkowskich. Jako niewiarygodną ocenić należało także tę część zeznań R. K., w której podał on, że sprawy funduszu remontowego były omawiane jedynie pobieżnie, a podawane kwoty były jedynie przybliżone. Zeznania te stoją bowiem w sprzeczności z zeznaniami M. W. oraz A. O., z których wynika, że objęte prezentacją zagadnienia omawiane były wnikliwie, ponadto również w treści prezentacji znajdują się informacje dotyczące gospodarki funduszem remontowym. Zaznaczyć także należało, że pomimo twierdzeń świadka o dobrych relacjach z pozwaną spółdzielnią, podał on, że prowadzi z SM (...) trzy spory sądowe.

Jako wiarygodne Sąd ocenił również zeznania G. T., w zakresie w jakim podała, że na zebraniu 6. grupy członkowskiej nie było sprawozdania w formie papierowej, okoliczność ta wynika bowiem również z zeznań pozostałych przesłuchanych w niniejszej sprawie osób. Sąd odmówił jednak jej zeznaniom wiarygodności w części, w której stwierdziła, że na zebraniu 6. grupy członkowskiej, do której należy, przedstawiono jedynie sprawy windykacji i parkingu oraz że nie było żadnej dyskusji. Podane przez G. T. okoliczności nie znalazły bowiem potwierdzenia w protokole z obrad zebrania 6. grupy członkowskiej, z którego wynika, że prezes zarządu omówił sprawy finansowe, sprawę zatrudnienia w spółdzielni, przedstawił liczbę spraw sądowych oraz spraw dotyczących terenów należących do spółdzielni, działalność organów statutowych oraz sprawy członkowsko-mieszkaniowe. Z dokumentu tego wynika także, że uczestnicy zebrania zadawali pytania dotyczące: bieżącej działalności spółdzielni, badania biegłego rewidenta, spraw sądowych, miejsc postojowych, przekształceń lokali, działalności kluby (...), wynajmu terenu pod reklamę, zbycia działek, oraz podatków. W protokole wymienieni zostali uczestnicy biorący udział w dyskusji.

Oceniając wiarygodność zeznań G. T. wziąć należało także pod uwagę, że prowadzi ona z pozwaną spółdzielnią spór sądowy w innej sprawie.

Jako wiarygodny jedynie w części Sąd ocenił dowód z przesłuchania powódek M. S. oraz R. S.. Powódki wskazały, że na zebraniu nie przedstawiono sprawozdania z działalności zarządu, a jedynie prezentację multimedialną, natomiast na jednym z tych zebrań nie była nawet wyświetlona prezentacja. Okoliczności te, jak to zostało już wskazane, zostały potwierdzone zeznaniami pozostałych przesłuchanych w niniejszej sprawie osób. Sąd odmówił jednak zeznaniom powódek waloru wiarygodności w zakresie, w jakim wskazały one, że tematyka zawarta w prezentacji odbiegała od późniejszego sprawozdania. Takie twierdzenia powódek sprzeczne są bowiem z zeznaniami świadków P. R. (2) oraz A. O., którzy podali, że dane zawarte w prezentacji umieszczone zostały również w sprawozdaniu spółdzielni. Przede wszystkim wskazanym ostatecznie dyspozycjom powódek nie można było dać wiary, gdyż z porównania danych z prezentacji z danymi ze sprawozdania wynika, że – wbrew słowom powódek – nie różniły się one. Oczywiście forma prezentacji oraz dokumentu zawierającego sprawozdanie z działalności zarządu jest inna, w związku z czym sprawozdanie jest niewątpliwie szersze od przedstawionej na zebraniach grup członkowskich prezentacji, nadto zostały w nim przedstawione również inne dane, dotyczące spraw finansowych nie uwzględnione w prezentacji. Okoliczności te przyznali również powołani powyżej świadkowie. Do wniosków takich prowadzi również porównanie tekstu dokumentu zawierającego sprawozdanie zarządu z wydrukiem prezentacji, w obu zawarte zostały informacje dotyczące: zatrudnienia w spółdzielni, spraw sądowych, zadłużenia nieruchomości, priorytetów zarządu na kolejny rok, przeprowadzonych remontów (co w prezentacji określone zostało jako – gospodarka funduszem remontowym), spraw członkowsko mieszkaniowych, w tym liczby członków, danych dotyczących lokali. Przy czym niewątpliwie sprawozdanie zostało poszerzone o dodatkowe informacje nie zawarte w prezentacji, w szczególności dotyczące działalności gospodarczej spółdzielni oraz oceny sytuacji finansowej spółdzielni. Jako niewiarygodne Sąd ocenił również zeznania powódki R. S., która podważała, aby prezentacja, której wydruk złożony został przez stronę pozwaną do akt sprawy, była przedstawiona na zebraniach grup członkowskich. Wskazać bowiem należy, że świadkowie A. O. oraz P. R. (2), po okazaniu im wydruku prezentacji potwierdzili, że została ona wyświetlona w trakcie zebrań grup członkowskich pozwanej spółdzielni (...) również należy, że zeznania powódek w znacznej części stanowiły jedynie ocenę prawidłowości przeprowadzenia zgromadzeń grup członkowskich pozwanej spółdzielni.

Jako wiarygodne Sąd ocenił zeznania interwenientów ubocznych P. R. (1) oraz G. S., w zakresie w jakim znajdują potwierdzenie w zeznaniach przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków, w szczególności co do przedstawienia, z wyjątkiem zebrania 6. grupy członkowskiej, prezentacji multimedialnej, zamiast pisemnego sprawozdania z działalności spółdzielni. Jako niewiarygodne ocenić należało natomiast te zeznania interwenienta P. R. (1), w których wskazał, że na 6. grupie członkowskiej, do której należy, przedstawiono jedynie pewne tezy, nie doszło natomiast do rozpatrzenia jakichkolwiek punktów zebrania. Takie stwierdzenie stoi bowiem w sprzeczności z zeznaniami świadków, w tym A. O. oraz M. W., którzy byli obecni na zebraniach wszystkich grup członkowskich i przyznali, że zarząd udzielił szczegółowych informacji dotyczących sytuacji spółdzielni oraz że przeprowadzona została w tym zakresie dyskusja. Nadto zauważyć należy, że twierdzenia odnośnie celu nieprzedstawienia na zebraniach grup członkowskich pełnego sprawozdania z działalności zarządu w postaci podpisanego dokumentu, stanowią jedynie ocenę interwenientów ubocznych.

Sąd zważył, co następuje.

Powódki wnosiły o uchylenie opisanej w pozwie uchwały zebrania przedstawicieli członków pozwanej spółdzielni, ewentualnie o stwierdzenie jej nieważności. Zaznaczyć w związku z tym należy, że inne są przesłanki stwierdzenia nieważności uchwały, inne zaś jej uchylenia. Różne są także konsekwencje stwierdzonej przez sąd wadliwości podjętej uchwały (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 czerwca 2009 r., I CSK 535/08).

Odnosząc się do pierwszego ze zgłoszonych przez powódki żądań wskazać należy, że jego podstawę prawną stanowi art. 42 § 3 ustawy z 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 1443). Zgodnie z powołanym przepisem uchwała sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu. Powództwo o uchylenie

uchwały walnego zgromadzenia, stosownie do treści art. 46 § 4 Prawa spółdzielczego, może wytoczyć każdy członek spółdzielni. Omawiany przepis dotyczy uchwał podejmowanych przez walne zgromadzenie członków spółdzielni, jednakże zgodnie z art. 37 § 1 Prawa spółdzielczego statut może stanowić, że jeżeli ilość członków przekroczy liczbę w nim określoną, walne zgromadzenie członków zostaje zastąpione przez zebranie przedstawicieli. W takiej sytuacji do zebrania przedstawicieli stosuje się odpowiednio przepisy ustawy i statutu o walnych zgromadzeniach (art. 37 § 2 Prawa spółdzielczego), a zatem również przepisy dotyczące sposobu zaskarżania uchwał tego organu.

Stwierdzenie dopuszczalności wniesienia na podstawie art. 42 § 3 Prawa spółdzielczego powództwa o uchylenie uchwały zebrania przedstawicieli spółdzielni, nie przesadza jednak o jego zasadności. Do uchylenia uchwały zebrania przedstawicieli może jedynie doprowadzić wykazanie, że zaskarżona uchwała dotknięta jest jedną z wad wskazanych w art. 42 § 3 Prawa spółdzielczego, tzn. jest sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka. Powódki w pozwie nie wysuwały nawet twierdzeń, z których wynikałoby, że zaskarżonej uchwale zarzucają, któreś z w/w uchybień. Uzasadnienie żądania zgłoszonego w pozwie polegało jedynie na wskazywaniu na sprzeczność zaskarżonej uchwały z przepisami prawa. Zarzut ten nie może być jednak podstawą powództwa o uchylenie uchwały wniesionego w trybie art. 42 § 3 Prawa spółdzielczego, lecz żądania ewentualnego zgłoszonego przez powódki na wypadek nieuwzględnienia pierwszego z żądań pozwu.

Argumenty dotyczące sprzeczności zaskarżonej uchwały ze statutem Spółdzielni Mieszkaniowej (...) przedstawili natomiast interwenienci, wskazując, że podjęcie tej uchwały bez uprzedniego przedstawienia sprawozdania z działalności zarządu na zebraniach grup członkowskich stanowi naruszenie § 80 ust. 1 pkt 2 i 3 statutu spółdzielni. Zauważyć jednak należy, że zgodnie z treścią art. 42 § 6 Prawa spółdzielczego powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia powinno być wniesione w ciągu sześciu tygodni od dnia odbycia walnego zgromadzenia, jeżeli zaś powództwo wnosi członek nieobecny na walnym zgromadzeniu na skutek jego wadliwego zwołania - w ciągu sześciu tygodni od dnia powzięcia wiadomości przez tego członka o uchwale, nie później jednak niż przed upływem roku od dnia odbycia walnego zgromadzenia. Termin określony w tym przepisie niewątpliwie ma charakter terminu zawitego, po upływie którego następuje wygaśnięcie uprawnienia do skarżenia uchwały z przyczyn określonych w art. 42 § 3 Prawa spółdzielczego. Tymczasem zaskarżona uchwała została podjęta w dniu 15 czerwca 2013 r., natomiast pismo zawierające interwencję zostało wniesione do Sądu w dniu 18 listopada 2013 r., a zatem już po upływie 6 tygodni od podjęcia uchwały. Co prawda upływ powyższego terminu nie oznacza utraty uprawnienia do przystąpienia do wszczętej na podstawie wniesionego w terminie powództwa sprawy w charakterze interwenienta ubocznego, jednakże interwenient po upływie tego terminu nie jest uprawniony do skutecznego wywodzenia nowych, niepodniesionych w pozwie zarzutów dotyczących zaskarżonej uchwały. Przeciwnie stwierdzenie prowadziłoby bowiem do omięcia przepisów dotyczących terminu, w jakim uchwała może być zaskarżona. Wprawdzie z art. 42 § 8 Prawa spółdzielczego wynika uprawnienie sądu do nieuwzględnienia upływu sześciotygodniowego terminu, jeżeli utrzymanie uchwały w mocy wywołałoby dla członka szczególnie dotkliwe skutki, a opóźnienie w zaskarżeniu tej uchwały jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami i nie jest nadmierne, jednak okoliczności takie nie wystąpiły w niniejszej sprawie, a interwenienci nie wysuwali żadnych twierdzeń w tym zakresie.

Z powyższych względów należało oddalić powództwo o uchylenie zaskarżonej uchwały nr 3 zebrania przedstawicieli pozwanej spółdzielni.

Na marginesie wskazać należy, że nawet przyjęcie twierdzeń interwenientów ubocznych o naruszeniu statutu, nie mogło doprowadzić do uwzględnienia powództwa. Wprawdzie zgodnie z postanowieniem § 80 pkt 3 statutu pozwanej spółdzielni (k. 66-76) do uprawnień zebrań grup członkowskich należy rozpatrywanie okresowych sprawozdań rady nadzorczej i zarządu, jednak strona powodowa ani interwenienci uboczni nie wykazali, aby nieprzedstawienie przez zarząd na zebraniach grup członkowskich pozwanej spółdzielni pełnego sprawozdania zarządu w formie podpisanego dokumentu miało wpływ na treść zaskarżonej uchwały, w szczególności osoby te nie kwestionowały samego sprawozdania, ani nie wskazały, że przedstawienie pełnego sprawozdania na zebraniach grup członkowskich mogłoby doprowadzić do podjęcia odmiennej uchwały przez zebranie przedstawicieli w sprawie zatwierdzenia tego sprawozdania. Uchybienia natury formalnej, do których doszło przy podjęciu uchwały przez walne zgromadzenie

(zebranie przedstawicieli), uzasadniają uchylenie tej uchwały, jeżeli miały lub mogły mieć wpływ na jej istotną treść (tak A. Stefaniak, Komentarz do art. 42 ustawy – Prawo spółdzielcze).

W związku z oddaleniem powództwa co do żądania głównego należało jednak przystąpić do oceny zasadności żądania ewentualnego – stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały. Podstawę prawną tego żądania stanowi art. 42 § 2 Prawa spółdzielczego w związku z art. 189 k.p.c. Przesłankami skuteczności powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały są wykazanie interesu prawnego w wytoczeniu powództwa (art. 189 k.p.c.) oraz sprzeczności uchwały z przepisami prawa (art. 42 par. 2 Prawa spółdzielczego). Stwierdzić zatem należy, że interes prawny warunkuje dopuszczalność procesu o ustalenie prowadzonego w oparciu o art. 189 k.p.c. w zw. z art. 42 § 2 Prawa spółdzielczego, ponieważ dopiero po jego wykazaniu następuje dalszy tok postępowania (tak Sąd Apelacyjny w Katowicach wyroku z 6 lutego 2014 r., I ACa 1041/2013; podobnie Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyrokach z 21 października 2011 r., VI ACa 611/2011 oraz 20 marca 2013 r., VI ACa 1292/2012).

Interes prawny ujmowany jest najczęściej jako potrzeba wynikająca z zagrożenia – choćby potencjalnego – prawnie chronionych interesów powoda. W ocenie Sądu powódki wykazały interes prawny w wytoczeniu w niniejszej sprawie powództwa o stwierdzenie nieważności zaskarżonej uchwały. Jako członkowie pozwanej spółdzielni, a tym samym uczestnicy zebrań poszczególnych grup członkowskich, wskazywały one bowiem, że zaskarżona uchwała została podjęta przez zebranie przedstawicieli bez wcześniejszego przedstawienia sprawozdania z działalności zarządu na zebraniach grup członkowskich. Powódki wywodziły zatem, że sposób podjęcia zaskarżonej uchwały naruszał ich uprawnienia jako członków spółdzielni do kontroli i wpływu na jej działalność oraz podejmowane decyzje. Tym samym w ocenie Sądu miały one interes prawny w wytoczeniu powództwa o stwierdzenie nieważności tej uchwały. Wskazać również należy, że zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 14 marca 2013 r., I CSK 382/12, każdy członek spółdzielni mieszkaniowej ma interes prawny we wniesieniu powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia (zebrania przedstawicieli). W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał, że „źródłem interesu prawnego w rozumieniu art. 189 k.p.c. jest stosunek członkostwa w spółdzielni, z którego wynika m.in. uprawnienie do udziału w walnym zgromadzeniu. Jeżeli członek spółdzielni ma prawo zaskarżyć uchwałę, wytaczając powództwo o jej uchylenie (art. 42 § 3 i 4 pr. spółdz.), to oczywisty staje się jego interes prawny we wniesieniu powództwa ustalającego (art. 189 k.p.c.), mającego taki sam cel unicestwienia uchwały sprzecznej z prawem”.

Stwierdzenie interesu prawnego po stronie powódek nie przesądza jednak jeszcze o zasadności wniesionego przez nie powództwa o stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały.

Powódki wskazywały, że uchwała nr 3 podjęta na zebraniu przedstawicieli 15 czerwca 2013 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności spółdzielni była podjęta w sposób sprzeczny z prawem, gdyż sprawozdanie z działalności zarządu nie zostało przedstawione na zebraniach grup członkowskich.

Należy zatem podkreślić, że z art. 59 § 2 pkt 3 Prawa spółdzielczego wynika, iż do kompetencji zebrania grup członkowskich należy rozpatrywanie spraw, które mają być przedmiotem obrad najbliższego zebrania przedstawicieli i zgłaszanie swoich wniosków w tych sprawach. Zebranie przedstawicieli stanowi wyłom w zasadzie demokracji bezpośredniej obowiązującej w spółdzielniach. Wcześniejsze rozpatrywanie przez grupy członkowskie spraw będących przedmiotem najbliższego zebrania przedstawicieli zapewnia członkom wpływ na decyzje innych organów spółdzielni. Zwołanie grupy członkowskiej dla wykonania przez nią uprawnienia z art. 59 § 2 pkt 3 Prawa spółdzielczego musi być zatem uznane za obligatoryjny etap obradowania i podejmowania uchwał przez zebranie przedstawicieli (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 7 września 2000 r., I ACa 561/00). Podobne stanowisko wyraził również Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z 9 kwietnia 1997 r., I ACr 17/97, stwierdzając, że „art. 59 § 2 Prawa spółdzielczego z jednej strony statuuje uprawnienia zebrań grup członkowskich, a z drugiej strony nakłada na pozostałe organy spółdzielni obowiązek respektowania tych uprawnień. Oznacza to, że z art. 59 § 2 pkt 3 Prawa spółdzielczego wynika dla zarządu obowiązek przedstawiania na zebraniach grup członkowskich zwoływanych przed zebraniem przedstawicieli wszystkich spraw, które mają być przedmiotem uchwał zebrania przedstawicieli i to przedstawienia w taki sposób, by członkowie zebrań grup członkowskich byli w stanie sprawy te ocenić i ewentualnie zgłosić konkretne wnioski. Zaniechanie tego obowiązku jest naruszeniem art. 59 § 2 pkt 3 Prawa spółdzielczego i może skutkować

uchyleniem w trybie art. 42 § 2 Prawa spółdzielczego uchwały zebrania przedstawicieli podjętej w sprawie, która nie była uprzednio przedstawiona na zebraniach grup członkowskich, o ile uchybienie to miało lub mogło mieć wpływ na treść uchwały”.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie w całości podziela poglądy wyrażone w przytoczonych powyżej orzeczeniach. Z art. 59 § 2 pkt 3 Prawa spółdzielczego wynika bowiem niewątpliwie, że przedstawienie zebraniom grup członkowskich spraw stanowiących przedmiot obrad najbliższego zebrania przedstawicieli stanowi konieczny etap podejmowania uchwał, w tym także uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania z działalności zarządu spółdzielni. Jednak w ocenie Sądu wymóg przedstawienia przez zarząd do rozpatrywania przez zebrania grup członkowskich spraw, które mają być przedmiotem obrad najbliższego zebrania przedstawicieli nie oznacza, wbrew twierdzeniom powódek zawartym w pozwie, aby konieczne było przedstawienie na tych zebraniach pełnego sprawozdania zarządu w formie podpisanego dokumentu, tym bardziej dla podjęcia uchwały przez zebranie przedstawicieli nie jest wymagane uzyskanie akceptacji zebrań grup członkowskich. Ustawodawca wymaga jedynie, aby kwestie stanowiące następnie przedmiot obrad zebrania przedstawicieli były przedstawione do rozpatrzenia przez zebrania grup członkowskich oraz by umożliwiono ich członkom składanie wniosków. W wyroku z 4 lutego 1998 r., II CKN 581/97, Sąd Najwyższy wskazał, że zadośćuczynienie art. 59 § 2 pkt 3 Prawa Spółdzielczego - w zakresie dotyczącym zmiany statutu spółdzielni - może nastąpić bądź przez przedstawienie na zebraniu grup członkowskich gotowego projektu statutu, który następnie będzie przedmiotem obrad zebrania przedstawicieli, bądź przez przedstawienie przez kompetentną osobę z ramienia organów spółdzielni konkretnych zmian statutu przez porównanie jego brzmienia dotychczasowego z proponowanym. Zdaniem Sądu orzekającego w niniejszej sprawie takie same zasady odnieść należy do uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania z działalności zarządu. Do jej podjęcia nie jest konieczne wcześniejsze przedstawienie pełnego sprawozdania w formie podpisanego dokumentu pod obrady zebrania grup członkowskich, lecz wystarczające jest przedstawienie przez kompetentne osoby informacji i danych, które mają zostać w tym sprawozdaniu zawarte.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy podkreślić należy, że na zebraniach grup członkowskich nie zostało zaprezentowane sprawozdanie z działalności zarządu w pełnej formie w postaci podpisanego przez członków zarządu dokumentu. W chwili przeprowadzania zebrań grup członkowskich dokument taki jeszcze nie istniał, został sporządzony i przyjęty przez zarząd dopiero 27 maja 2013 r., natomiast ostatnie zebranie grupy członkowskiej odbyło się 23 maja 2013 r. Z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego wynika natomiast, że na zebraniach wszystkich grup członkowskich członkowie zarządu przedstawili informacje dotyczące bieżącej działalności spółdzielni, gospodarki funduszem remontowym, spraw sądowych dotyczących spółdzielni, zadłużenia nieruchomości i priorytetów zarządu na kolejny rok. Na zebraniach pięciu grup członkowskich informacje te przedstawione zostały w formie prezentacji multimedialnej, na zebraniu 6. grupy członkowskiej, które chronologicznie odbywało się jako pierwsze, nie przedstawiono prezentacji multimedialnej z powodów technicznych, jednak prezes zarządu ustnie przedstawił informacje dotyczące: spraw zatrudnienia w spółdzielni, liczby spraw sądowych toczących się z udziałem spółdzielni, a także ugód sądowych i pozasądowych, spraw terenów należących do spółdzielni, działalności organów statutowych i spraw członkowsko – mieszkaniowych. Na wszystkich zebraniach przeprowadzona została dyskusja, zadawane były pytania, na które członkowie zarządu spółdzielni udzielali odpowiedzi. W ocenie sądu taki sposób przeprowadzenia zebrań grup członkowskich, uznać należało za wystarczający do stwierdzenia, że obrady tych zebrań obejmowały rozpatrzenie sprawozdania zarządu, które miało być zatwierdzone na najbliższym zebraniu przedstawicieli. Na zebraniach grup członkowskich informacje dotyczące sprawozdania z działalności zarządu przedstawione zostały w sposób, który umożliwiał członkom ocenę tego sprawozdania oraz zgłaszanie w tym zakresie wniosków. Zdaniem Sądu nie doszło zatem do naruszenia art. 59 § 2 pkt 3 Prawa spółdzielczego.

Zauważyć jednak należy, że nawet przeciwny wniosek nie mógłby doprowadzić do stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały. Zarzucone tej uchwale uchybienie dotyczy ewentualnego naruszenia o charakterze proceduralnym. W takiej sytuacji zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą niezbędne jest wykazanie, że uchybienie to mogło mieć wpływ na treść podjętej uchwały. Pogląd taki wyraził m.in. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 21 listopada 2013 r., I ACa 911/2013, stwierdzając, że „samo naruszenie ustawy nie jest dostateczne do stwierdzenia nieważności uchwały, gdyż ma to miejsce tylko wówczas, gdy naruszenie ustawy ma (mogło mieć) wpływ na jej treść”.

Podobne stanowisko wyraził Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z 19 czerwca 2013 r., I ACa 231/2013, wskazując, że „na mocy art. 42 § 2 u.p.s. uchwała sprzeczna z prawem dotknięta jest sankcją nieważności ex lege, co może być przedmiotem ustalenia w procesie, ale w takim przypadku żądanie jej uchylenia jest bezprzedmiotowe. Sprzeczność uchwały z prawem zachodzi w przypadku naruszenia przy jej wydaniu przepisów prawa materialnego lub wymogów proceduralnych, o ile miały one wpływ na jej treść. Zgodność uchwały organu spółdzielni z ustawą ocenia się według prawa obowiązującego w dniu podjęcia uchwały”. Na wymóg wykazania wpływu naruszenia na treść uchwały wskazał również Sąd Najwyższy w wyroku z 7 lipca 2004, I CK 78/04.

W rozpoznawanej sprawie nie można natomiast uznać, aby naruszenie, na które powołują się powódki mogło mieć realny wpływ na treść uchwały nr 3 zebrania przedstawicieli pozwanej spółdzielni z 15 czerwca 2013 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności zarządu za rok 2012. Powódki nie kwestionowały bowiem samego sprawozdania, jego rzetelności, czy prawdziwości. Nie wskazywały one, że gdyby sprawozdanie to w pełnej formie zostało zaprezentowane na zebraniach grup członkowskich, to nie doszłoby do podjęcia przez zebranie przedstawicieli uchwały o jego zatwierdzeniu. W takiej sytuacji, a tym bardziej w kontekście przedstawionego powyżej sposobu zapoznania grup członkowskich ze sprawozdaniem zarządu, nie można stwierdzić, aby nieprzedstawienie pełnego sprawozdania w formie podpisanego dokumentu mogło mieć wpływ na treść podjętej następnie przez zebranie przedstawicieli pozwanej spółdzielni uchwały z 15 czerwca 2013 r. Podkreślić bowiem należy, że uczestnikom zebrań grup członkowskich zostały przedstawione informacje dotyczące sprawozdania z działalności zarządu oraz dane zawarte następnie w tym sprawozdaniu w sposób, który umożliwił jego ocenę oraz zgłaszanie wniosków, ponadto sama treść i forma późniejszego sprawozdania zarządu nie była kwestionowana przez powódki.

Mając powyższe na uwadze powództwo również w zakresie żądania stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały podlegało oddaleniu. W związku z czym Sąd orzekł jak w pkt. 1 wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w pkt. 2. i 3. wyroku, na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Wobec oddalenia powództwa w całości Sąd zasądził od M. S. oraz R. S. na rzecz pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) kwoty po 98,50 zł. Na koszty procesu poniesione przez stronę pozwaną złożyło się 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa oraz 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, ustalonych na podstawie § 10 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 490). Koszty procesu poniesione przez stronę pozwaną łącznie wyniosły 197 zł, w związku z czym Sąd zasądził od każdej z powódek na rzecz pozwanej spółdzielni połowę tej kwoty.